

Чињеница да је после прошлонедељног самита лидера Европске уније Велика Британија практично сама себе бацила на маргине решавања кључне кризе на европском тлу, подигла је огромну политичко-медијску праšину на Британским острвима. Због одбијања премијера Дејвида Камерона да Британија учествује у новом споразуму држава чланица ЕУ којим би се постигла боља фискална дисциплина, избио је отворени сукоб у коалиционој влади, а у жестокој расправи учествују и британски медији.

Истичући да Британија ризикује да постане „европски пигмејац”, заменик премијера Ник Клег, лидер Либералнодемократске странке која са Камероновим конзервативцима чини британску владу, жестоко је критиковао Камеронов тврд став на самиту ЕУ.

„Ја сам горко разочаран исходом прошлонедељног самита, прецизније зато што мислим да сада постоји стварна опасност да током времена Уједињено Краљевство буде изоловано и маргинализовано у ЕУ”, рекао је Клег Би-Би-Сију. „Ја не мислим да је то добро за Сити (лондонски финансијски центар) или друге. Ја не мислим да је то добро за раст. Ја не мислим да је то добро за породице широм земље.”

Док лондонски „Индипендент”, традиционално близак Клеговим либералима, пише да министри из обе владајуће странке признају да се коалиција суочава да највећом кризом од када је формирана прошле године, евроскептични таблоид „Дејли мејл” отворено напада Клега истичући да његово „глуматање” није ништа друго до „кукавичлук”.

„Нико није очекивао да ће Клег или опсесивно еврофилски либерали да буду одушевљени тиме што је Камерон напустио разговоре предвођене од Француза и Немаца, како би заштитио Сити и друге виталне националне интересе... (али) брутална реалност је таква... Клег се показао као слаб човек”, пише „Дејли мејл” и додаје да истраживања јавног мњења показују да уколико Клегови либерали сада изађу из владе, очекује их политички крах на изборима.

Док се британска штампа и политичари препуцавају, са континенталног дела Европе стижу објашњења да је било немогуће да остатак ЕУ прихвати британске захтеве да

Сити буде изузет од европског пореза на финансијске трансакције, јер би то нарушило једну од најбитнијих одлика уједињене Европе – заједничко тржиште.

„Уједињено Краљевство, у замену за свој пристанак, тражи специјални протокол за финансијске услуге, што угрожава интегритет унутрашњег тржишта ЕУ. То онемогућава постизање компромиса”, рекао је председник Европске комисије Жозе Мануел Барозо у јучерашњем обраћању у Европском парламенту, додајући да међувладин споразум међу 26 чланица ЕУ неће бити довољан и да државе чланице такође морају да поново успоставе економски раст и повећају запосленост.

Председник Европског савета Херман ван Ромпај је рекао да очекује да ће „најкасније до првих дана марта фискални споразум бити потписан”.

Камеронови конзервативци су се јуче нашли и под директним притиском Европске народне партије, којој припадају. Француски европосланик Жозеф Дол, који председава овој групацији десног центра, рекао је да би после британског „себичног понашања” требало поново размотрити годишња давања из буџета ЕУ Британији.

„Верујем да би давање за Британију требало ставити под знак питања. Новац наших пореских обвезника требало би користити за друге ствари, а не за награђивање себичних и националистичких ставова”, рекао је лидер ЕПП-а.

Из буџета ЕУ Уједињено Краљевство годишње добија назад око шест милијарди евра, што је још осамдесетих година Маргарет Тачер успела да издејствује, тако да Британци не дају у европску касу више него што из ње добијају.

Британски конзервативци тврде да је Камерон урадио само оно што је морао – заштитио њихове националне интересе, док поједини европски аналитичари тврде да Лондон заправо заступа финансијске интересе САД.

Коментатор бечког „Стандарда” Герффрид Шперл пише да „оно што у политичком смислу највише нервира Британце јесте немачко-француска доминација у Европи, а тако је било

и у ери Кола и Митерана, тако је и сада”. Он објашњава да Камерон није могао да прихвати немачко-француске предлоге о промени Лисабонског споразума зато што би то морао да представи Доњем дому и британском народу, а оба гласања би изгубио.

„Ни Камеронов лабуристички претходник Тони Блер не би се у Бриселу повиновао ’онима тамо, преко пута, на континенту’. Мање из обзира према лондонском финансијском центру, а више због атлантске лојалности према Вашингтону. Тај однос тренутно трпи зато што Барак Обама и Камерон нису духовна браћа. Евентуални избор републиканца у Белој кући у новембру 2012. године поново би успоставио климу каква је владала између Буша и Блера”, пише Шперл. „У економском и финансијском рату између САД и Европе то игра важну улогу. Да скицирам једну античку слику: како сада ствари стоје, Велика Британија је тројански коњ англосаксонских финансијских интереса усред Европске уније.”

Н. Радичевић

(Политика)